

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

---

doc. RNDr. Ing. Roman Šperka, Ph.D.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Agendové systémy

Agenda a agendový informační systém

Agenda a agendový informační systém

Agendový IS

- modulární a konfigurovatelný tak, aby dával možnost jednoduše přidávat zpracování dalších nových agend, a současně také rychlou a nenákladnou úpravu stávajících agend (tak aby byly v souladu se změnami legislativy)
- jednoduše rozšiřitelný pro takový počet uživatelů, který úřad nebo celý resort aktuálně potřebuje
- zpracovávat elektronická podání, která jsou úřadu doručena systémem datových schránek a dále zpracována elektronickou spisovou službou
- integrován s dalšími provozními systémy tak, aby bylo snadné automatizovat vstupy a výstupy dat z různých interních zdrojů bez nutnosti manuálních operací "kopíruj a vlož" mezi několika otevřenými okny na monitoru
- umožnit vizuální konfiguraci úředních procesů tak, aby průběžné změny v procesech mohly být nastaveny oprávněnými uživateli, bez nutnosti změn softwarového kódu.
- implementovány interní služby, zabezpečující komunikaci prostřednictvím ISZR s ostatními AIS a ZR
- z hlediska komunikace se základními registry jsou:
  - jednoagendové (výkon 1 agendy);
  - integrované (výkon více agend).
- v rámci OVM může být implementována tzv. integrační platforma, která může zefektivnit výměnu informací mezi jednotlivými AIS a dalšími IS úřadu v rámci OVM apod.

Agenda a agendový informační systém

Činnost

- soubor úkonů, které jsou za účelem výkonu veřejné moci vykonávány orgány veřejné moci v rámci jejich agendy

Role

- souhrn oprávnění úřední osoby, která vykonává určitou činnost, k přístupu k referenčním údajům v základních registrech nebo k údajům v agendových IS.

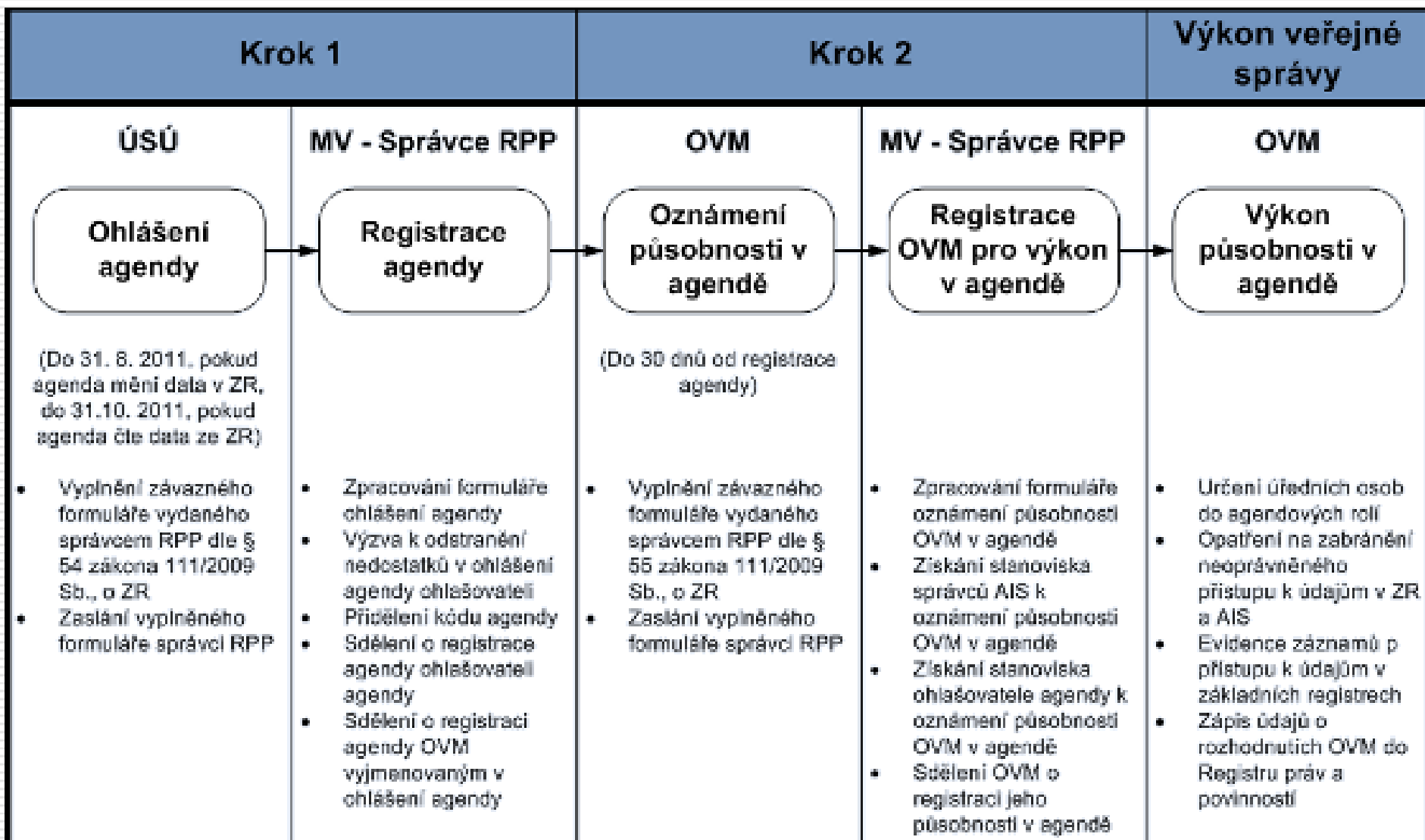
Činnostní role

- činnost s vydefinovanou rolí (oprávněním)

Registrace agendy (dle Zákona 111/2009 Sb.)

- ústřední správní úřad nebo jiný správní úřad s celostátní působností ohlásí agendu ve své působnosti Ministerstvu vnitra
  - je-li správní úřad podřízen ústřednímu správnímu úřadu, ohlášení agendy ve své působnosti provede prostřednictvím příslušného ústředního správního úřadu
- je-li agenda vykonávána orgány územních samosprávných celků v přenesené působnosti nebo jinými OVM
  - ohlášení agendy Ministerstvu vnitra provede věcně příslušný ústřední správní úřad nebo jiný správní úřad s celostátní působností
  - není-li, pak ústřední správní úřad, jehož oblasti působnosti je tato agenda nejbližší
- je-li agenda vykonávána orgány územních samosprávných celků v rámci samostatné působnosti
  - ohlášení agendy Ministerstvu vnitra provede ústřední správní úřad nebo jiný správní úřad s celostátní působností, jehož oblasti působnosti je tato agenda nejbližší
- obsah ohlášení je stanoven zákonem
- OVM oznámí Ministerstvu vnitra vykonávání působnosti v agendě do 30 dnů ode dne registrace agendy, pokud
  - je editorem referenčních údajů,
  - požaduje získávání údajů ze základních registrů,
  - požaduje získávání údajů z agendových IS jiných správců.

Registrace agendy atd.

Správce agendového IS

- ❑ zajišťuje realizaci vazby mezi agendovým IS a IS základních registrů za účelem zapisování údajů.
- ❑ zajistí používání kódu agendy přiděleného správcem základního registru práv a povinností při komunikaci agendového IS s IS základních registrů.
- ❑ používá vlastní identifikátory fyzických osob a právnických osob a za účelem komunikace s IS základních registrů používá agendové identifikátory fyzických osob a identifikátory právnických osob vedené v registru osob

Identifikátory fyzických osob

- pro zabránění neoprávněnému přístupu k osobním údajům se používají identifikátory:

kód agendy

- veřejný identifikátor, který je jednoznačně přiřazen záznamu o agendě v číselníku agend v registru práv a povinností.,

agendový identifikátor fyzické osoby

- Úřad pro ochranu osobních údajů
  - vytváří ZI a AI
  - zajišťuje převod AI v agendě na AI této fyzické osoby v jiné agendě, a to na základě zákonného požadavku
  - ZI používá výhradně pro vytváření AI a jejich převod

Identifikátory fyzických osob

Agendový identifikátor fyzické osoby (AI)

- neveřejným identifikátor, který je jednoznačně přiřazen záznamu o fyzické osobě v příslušném agendovém IS nebo základním registru
- je odvozen ze zdrojového identifikátoru fyzické osoby a kódu agendy
- je užíván výlučně k jednoznačnému určení fyzické osoby pro účely výkonu agendy, pro kterou byl přidělen.
- z AI nelze odvodit zdrojový identifikátor fyzické osoby a nelze z něj ani dovodit osobní nebo jiné údaje o fyzické osobě, jíž byl přiřazen

Zdrojový identifikátor fyzické osoby (ZI)

- neveřejný identifikátor
- nelze z něho dovodit osobní ani jiné údaje o fyzické osobě, jíž byl přiřazen

Referenční údaje v registru práv a povinností agendy OVM

- název agendy a její číselný kód, které jsou součástí číselníku agend
- právního předpis a označení jeho ustanovení, který působnost stanovuje
- výčet a popis činností, které mají být vykonávány v agendě
- výčet OVM, které agendu vykonávají, nebo jejich souhrnné označení
- název ústředního správního úřadu nebo jiného správního úřadu s celostátní působností, jehož agenda byla registrována, a identifikátor tohoto orgánu
- výčet OVM, které byly pro výkon agendy registrovány, a identifikátor příslušného orgánu,
- výčet základních registrů nebo agendových IS, do kterých je pro výkon agendy nezbytné zajistit přístup k údajům v nich vedeným
- výčet rolí nezbytných pro výkon agendy
- údaj o rozsahu oprávnění k přístupu k jednotlivým referenčním údajům v základních registrech
- rozsah oprávnění k přístupu k jednotlivým údajům v agendových IS
- číslo a název právního předpisu a označení jeho ustanovení, na jehož základě je OVM oprávněn k přístupu k údajům vedeným v základním registru nebo v agendovém IS jiného správce

Identifikace agendových IS

- OVM žádá o umožnění přístupu k referenčním údajům tak, že žádá správu ZR o vydání elektronického certifikátu, a to pro každý AIS zvlášť
- každý AIS připojený k IS ZR, je jednoznačně identifikován údaji:
  - IČ úřadu - Identifikační číslo OVM, který je správcem AIS,
  - AIS_ID - Identifikátor AIS podle IS o ISVS,
  - SN - číslo certifikátu (SerialNumber),
  - Seznam agend - seznam agend v AIS obsažených

Lokální data agendových IS

- ❑ data, se kterými pracují jednotlivé agendové IS
- ❑ v systému základních registrů jsou uloženy referenční údaje
- ❑ hodnoty údajů, jejichž referenční hodnoty jsou vedeny v ZR
- ❑ pojem se nevztahuje na ostatní data AIS
- ❑ AIS provádí aktualizaci lokálních údajů, tím zajistí, že stav lokálních dat v AIS odpovídá stavu referenčních údajů k datu a času poslední aktualizace

Agendové IS

centrální

- umožňují sdílený přístup, který je většinou realizován formou portálového řešení;

lokální

- OVM používají pro podporu výkonu svých agend a které mohou být poskytnuty pro podporu výkonu činností v agendách zřizovaných a příspěvkových organizací

Funkce agendových IS

editační

- slouží pro přístup editorů k referenčním údajům v příslušném registru
- editačními funkcemi jsou zápis, změna a likvidace záznamů

informační

- sloužící pro přístup k referenčním údajům, uloženým v registru
- informačními funkcemi registru jsou čtení údajů, poskytnutí změn referenčních údajů, hromadný výdej údajů, autentizace fyzické osoby podle elektronického identifikačního dokladu a výdej informací o využití dat v registru

správní

- jsou určeny pro správce registru
- jsou jimi znepřístupnění výdeje, zrušení znepřístupnění výdeje a čtení informace o znepřístupnění výdeje informací o využití referenčních údajů, výdej editora údaje, zveřejňování závazných číselníků, výdej statistik registru obyvatel, likvidace záznamů v registru obyvatel podle skartačních pravidel, zápis provozních a auditních údajů a kontroly konzistence datových údajů

Editační agendový IS

- každý referenční údaj má svého editora
- editorem je OVM, který má v rámci některé agendy činnostní roli editora referenčního údaje

primární editační AIS

- vytváří nebo ruší v základním registru celé záznamy
- např. pro ROB IS evidence obyvatel (ISEO) a cizinecký IS (CIS).

sekundární editační AIS

- může v již existujícím záznamu v základním registru měnit pouze některé referenční údaje
- např. pro ROB IS občanských průkazů (ISOP), IS cestovních dokladů (ISCD) a IS datových schránek (IS DS)

Integrovaný agendový IS

- správcem je Český statistický úřad
- určen pro ty, kteří nepřistupují k vnějšímu rozhraní ROS IS ZR přímo
  - např. Živnostenský rejstřík, Obchodní rejstřík, Evidence zemědělského podnikatele
- patří sem všechny krajské úřady, dále i většina ministerstev a některé ústřední správní úřady a komory

Čtenářský agendový IS

- ❑ využívají „publikační“ služby
- ❑ mohou mít přímý přístup k vnějšímu rozhraní IS ZR
- ❑ existují agendy, ve kterých mají OVM (obce) působnost, ale k základním registrům v rámci těchto agend přistupovat nemohou, a to ani v roli čtenáře

Příklady agendových IS

- Živnostenský rejstřík
- Obchodní rejstřík
- Evidence zemědělského podnikatele
- IS územní identifikace
- IS evidence obyvatel
- cizinecký IS
- IS evidence občanských průkazů
- IS cestovních dokladů
- IS datových schránek

Děkuji za pozornost.

Otázky?